

Domarkompendium för **AKITA**

Framtaget för SSUKs domarkonferens 29-30 oktober 2022

Akita Inu Sällskapet 2022

Innehåll	Sid
Bakgrund/ändamål	3
Helhetsintryck	4
Huvud	5
Ögon	6
Öron	7
Hals	8
Kropp	9
Svans	10
Extremiteter	11
Rörelser	12
Päls	13
Storlek/vikt	14
Fel/diskvalificerande fel	14

Alla foton är av utmärkta akitor.

Medgivande finns om publicering inkl.
på SKKs hemsida

Upplägg:

- * *Rasstandaren i grå bakgrund till vänster.*
- * *Kommentarer till höger.*
- * *Jämförelse med American akita resp Shiba inom markerad ruta.*

Välbalanserad ung hane med utmärkt färg och urajiro.

Brindle hane med utmärkt färg och tillräcklig urajiro.
Halsbandets förstärker för mycket halsskinn.

Välbalanserad vit tik med utmärkt svans.
Halsbandet förstärker för mycket halsskinn.

RASSTANDARD FÖR AKITA

Ursprungsland/hemland: Japan
Användningsområde: Sällskapshund
FCI-Klassifikation: Grupp 5, sektion 5
FCI-nummer 255
Originalstandard 2001-03-13
FCI-Standard 2001-04-02; engelska
SKKs Standardkommitté 2021-11-16

BAKGRUND/ÄNDAMÅL:

Ursprungligen var de japanska spetshundsrasererna små till medelstora. Några riktigt storvuxna hundar existerade inte. I Akita-regionen användes från 1603 Akita Matagis (medelstora björnhundar) till hundhetsning och från 1868 korsades de med tosa och mastiff. Sålunda blev akita större men spetsegenskaperna gick förlorade. Då hundkamp förbjöds 1908 blev akita ändå bevarad och utvecklades till en stor japansk hundras. Det resulterade i utmärkta exemplar av akita vilka 1931 utnämndes till nationalsymbol.

Under andra världskriget användes hundpäl-sar till militärbeklädnad. Polisen beordrade infångande och konfiskering av alla hundar utom de schäfrar som användes för militära ändamål. Några entusiaster försökte kringgå ordern genom att korsa sina hundar med schäfrar. När andra världskriget var över hade antalet akitor minskat drastiskt och fanns i tre distinkta typer: 1) matagi akita, 2) kamphunds-akita och 3) schäfer-akita. Detta skapade en mycket förvirrad situation för rasen.

Under återuppbyggnadsprocessen av rasrena akitor efter kriget upplevde hunden Kongo-go från Dewa-linjen, som uppvisade drag från mastiff och schäfer, en tillfällig men väldig popularitet. Medvetna kännare uppskattade dock inte denna typ som sant japansk och de försökte eliminera påbrå från tidigare utländska raser genom att korsa in matagi akita för att återuppbygga den ursprungliga rena rasen. De lyckades med att etablera en renrasig stam av den storvuxna ras vi känner till idag.

Kommentarer:

Till Sverige kom några enstaka exemplar av akitan i början av 60-talet. Uppfödning i egentlig mening började inte förrän 1973.

Akitan fanns under 80- och 90-talen i olika typer (Japansk typ och Amerikansk typ) och den 1 januari 2000 delas den i två olika raser, akita och great japanese dog (numera american akita). Den japanska typen av akita har hela tiden fortsatt att heta akita.

Uppfödarna av rasen hade, redan långt innan delningen av raserna, själva bestämt sig för om man ville föda upp den japanska typen eller den amerikanska typen. Viss blandning av typerna förekom innan rasdelningen. Men de akitor som visas i Sverige idag har i huvudsak enbart japanskt ursprung i sina linjer. Relativt många importörer av enbart japanskt ursprung från olika delar av världen har tillkommit under de senaste åren.

HELHETSINTRYCK:

Akita skall vara storväxt, stadigt byggd och välbalanserad med mycket massa. Könsprägel skall vara tydligt framträdande. Rasen skall vara mycket ståtlig, med anspråkslös värdighet och robust kroppsbyggnad.

VIKTIGA MÅTTFÖRHÅLLANDEN:

Förhållandet mellan mankhöjd och kroppslängd (mätt från skulderled till sittbensknöl) skall vara 10:11. Tikar har dock något längre kropp än hanhundar.

UPPFÖRANDE/KARAKTÄR:

Temperamentet skall vara balanserat, trofast, lugnt och uppmärksam.

Kommentarer:

Den ska vara smidig i rörelserna och ha en väl proportionerad kropp, dvs framdelen ska harmoniera med bakdelen, liksom huvudets storlek ska balansera med svansens storlek.

Att akitan är "storväxt och kraftigt byggd" är inte detsamma som stor och klumpig. Akitan är stor i förhållande till de övriga japanska raserna. En akita behöver tid för att bli färdigutvecklad, vilket sker först vid 3-4 års ålder.

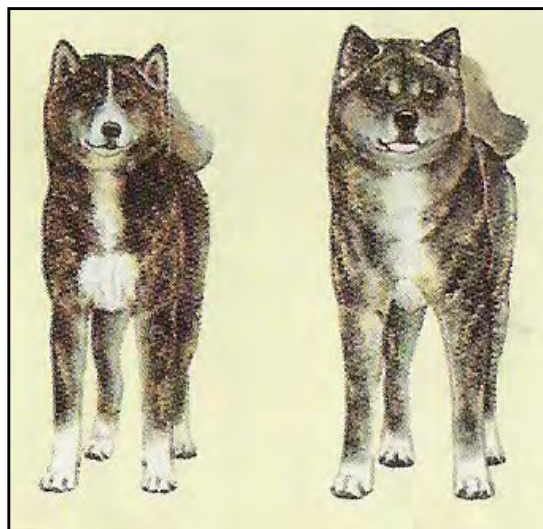
Stående ska den ge intryck av självsäkerhet och värdighet. En akita ska vara hanterlig och varken skygg eller aggressiv. Det är dock önskvärt att valpar och unga hundar har en glad och oskyldig attityd. Akitan ska ha tydlig könsprägel. Könsprägel sitter i uttrycket inte i kroppsmassan. Tikarna skall uppvisa elegans, femininitet och har ett mjukare uttryck. Hanhundarna ska vara maskulina och utstråla en samurajs inre styrka. Något att ha i åtanke i bedömningen av en akita är att harmoni, både på utsidan och insidan, ger en utmärkt akita.

Förhållandet mankhöjd och kroppslängd 10:11 (tikar kan dock vara något längre). Akitan ska ge ett balanserat intryck och inte ett luftigt och långbent intryck. Förhållandet mankhöjd och bröstdjup ska vara 10:5

Fel:

- Feminina hanhundar, maskulina tikar
- Skygghet.

Hos american akita: är förhållandet mankhöjd och kroppslängd 9:10 hos hanhundar och 9:11 hos tikar.

Tik

KÖNSPRÄGEL

Hane

HUVUD:

SKALLPARTI:

Skalle:

Skallens storlek skall vara i proportion till kroppen. Pannan skall vara bred med tydlig pannfåra, men utan rynkor.

Stop:

Stopet skall vara markerat.

ANSIKTE:

Nostryffel:

Nostryffeln skall vara stor och svart. Knappt och något diffust pigment accepteras endast hos vita hundar, men svart föredras alltid.

Nosparti:

Nospartiet skall vara måttligt långt, kraftigt och brett vid basen, avtagande mot nosspetsen, dock inte till en skarp spets. Nosryggen skall vara rak.

Läppar:

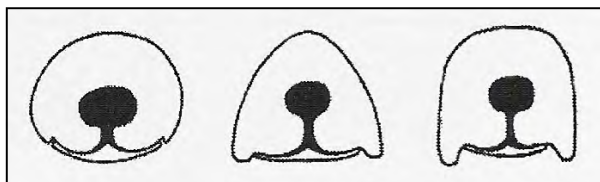
Läpparna skall vara åtsmitande.

Käkar/Tänder:

Tänderna skall vara kraftiga. Saxbett.

Kinder:

Kinderna skall vara måttligt utvecklade.

Nosform:
KORREKT - Triangulär - Rektangulär

Kommentarer:

Akitans speciella uttryck är det som skiljer den från spetsraser från andra länder än Japan.. Huvudet ska harmoniera med kroppen. Stor vikt ska läggas vid huvudets detaljer vid bedömningen.

Formen av varje detalj på huvudet bidrar mycket till ett uttryck av stolthet, värdighet och estetisk enkelhet, medan placeringen och balansen av detaljerna i huvudet är en viktig del i den totala helheten.

Pannan ska vara bred, med en grund men tydlig pannfåra, inte "äppelrund". Det bör inte finnas rynkor i pannan. Sett från sidan ska linjen från nosryggen nästan vara parallell med skallen. Stopet ska vara moderat markerat. Stopet kan ibland verka mer markerat oftast då på grund av något framträdande ögonbrynsbågar.

Det ideala nospartiet är runt till formen sett framifrån. Nospartiet ska inte vara för kort och snipigt. Ideal skalle/nosparti är 60/40. Läpparna ska vara strama. Bra kinderna med riklig päls bidrar till det rätta uttrycket.

Det finns akitor med för dåligt utvecklad underkäke. Underkäken ska vara väl utvecklad men inte dominera profilen.

Fel:

- Överbett eller underbett.
- Ofullständigt antal tänder.
- Blå- eller svartfläckig tunga.

Hos american akita: ska skallen vara flat och bred mellan öronen. En grund fåra ska sträcka sig ända upp i pannan. Stopet ska vara väl markerat, men inte för tvärt. Nospartiet ska vara brett, djupt och utfyllt. Saxbett föredras, men tångbett accepteras.

Stop:
För mycket markerat - KORREKT - För lite markerat

ÖGON:

Ögonen skall vara tämligen små, nästan trekantiga på grund av yttre ögonvråns uppåtlutning och måttligt brett ansatta. De skall vara mörkt bruna, ju mörkare desto bättre.

Acceptabel färg på nostruffeln för en vit akita.
Korrekta ögon och öron.

Korrekta ögon och öron. Utmärkt pigment.

Kommentarer:

Uttrycket ger en indikation på hundens temperament och ögonformen har en avgörande inverkan på det totala utseendet av värdighet och stolthet. Formen och placeringen av ögonen är mycket viktigt för det värdiga uttrycket.

Formen på ögonen är en liggande, oliksidig triangel. Ögonen har en lätt uppåtlutning. En linje från inre ögonvrån och genom den yttre ögonvrån kommer att tangera nedre delen av örat.

För tätt eller för brett sittande ögon påverkar uttrycket. Ögonen ska heller inte vara alltför små och absolut inte ljusa till färgen.

Fel:

- Ljusa ögon.

Hos shiban: är uppåtlutningen mer påtaglig och hos **american akita:** saknas uppåtlutningen.

Korrekt ögonform
och färg

Runda ljusa ögon
med lösa ögonkanter

Välformat huvud. Utmärkta välplacerade små öron.

ÖRON:

Öronen skall vara tämligen små, tjocka och trekantiga med svagt rundade spetsar. Ståndöron som skall vara måttligt brett ansatta och luta framåt.

Hane med utmärkt uttryck. Korrekta öron och ögon.

Kommentarer:

Akitan utvecklas långsamt och huvudet är bland det sista som blir färdigt. Detta medför ofta att öronen ser för stora ut på en ung hund.

Akitans öron är formade som en oliksidig triangel med något avrundade öronspetsar.

Det korrekt placerade örat delar basen av en triangel i två lika delar om man drar en lodrät linje från öronspetsen.

Om öronen är för högt placerade på huvudet så blir avståndet mellan dem för tätt. Om de istället är placerade för lågt, tenderar de att bli s.k.

"Kanzashi Mimi" (= ornamentala hårkamsöron). Denna typ av öron har snarare sin öppning åt sidan än framåt och kan bäras utåt (flygplansöron).

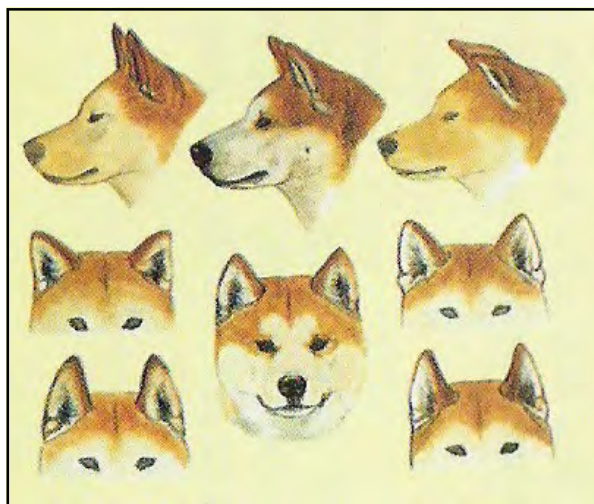
Det föredras att akitans öron är tjocka och bepälsade även på insidan.

Sett från sidan bör öronens framåtlutning vara en förlängning av nacklinjen. Om öronen är för uppresta ger detta ett intryck av att hunden är på sin vakt. Om de är för mycket framåtlutade ger de ett intryck av ligkiltighet och avsaknad av styrka.

Vid bedömning av öronen kan man gärna påkalla uppmärksamheten från akitan genom att kasta ett föremål en bit framför hunden.

Diskvalificerande fel:

- Öron som inte är ståndöron.

I mitten:
Korrekt lutning
resp
Korrekt placering

HALS:

Halsen skall vara kraftig och muskulös utan hakpåsar och i harmoni med huvudet.

Kommentarer:

Halsen ska inte vara för kort eller ge intryck av att huvudet är fastskruvat på kroppen. Halsen ska heller inte vara för lång (svanhals). Den ska vara i harmoni med huvud och kropp.

Hos american akita: ska halsen vara tjock, muskulös, tämligen kort och vidga sig gradvis mot skuldrorna. Nackböjen ska vara tydlig och harmoniskt övergå i skallbasen. Hakpåsen skall vara minimal.

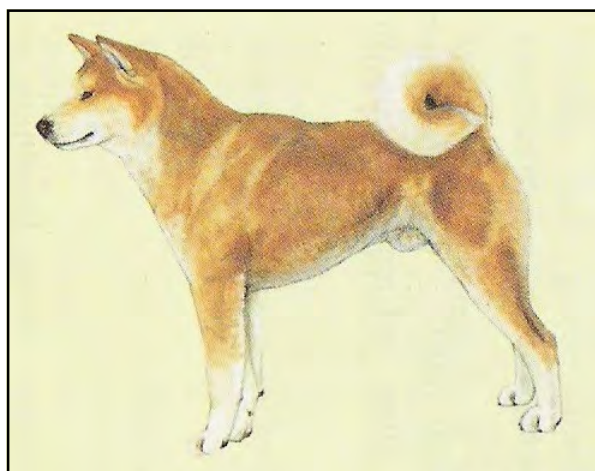

Bild av akita i perfekt harmoni

Maskulin brindle hane med utmärkt hals.
Kunde vara bättre vinklad bak.

Feminin tik, härlig harmoni mellan huvud och svans. Färgen på frambenen kunde visas längre ner.

KROPP:

Rygg:

Ryggen skall vara plan och stark.

Ländparti:

Länden skall vara bred och muskulös.

Bröstkorg:

Bröstkorgen skall vara djup och förbröstat väl utvecklat. Revbenen skall vara måttligt välvda.

Underlinje och buk:

Buklinjen skall vara väl uppdragen.

Kommentarer:

Siluetten av en stående akita ska uppvisa linjer och vinklar som är i harmoni och passa till varandra.

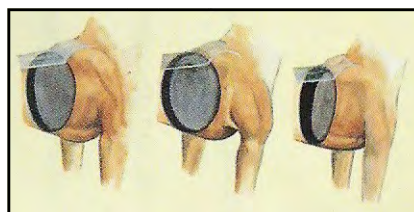
Förhållandet mankhöjd och bröstdjup ska vara 10:5 och mellan mankhöjd och kroppslängd 10:11 (tikar kan dock vara något längre). Det viktigaste är att akitan är rektangulär och inte kvadratisk.

Manken ska vara lätt markerad vilket förstärks av den längre pälsen över manken.

Formen på bröstkorgen ska varken vara för smal eller för rund. Man ska få plats med en knuten näve mellan frambenen.

Buklinjen ska vara väl uppdragen, men inte överdrivet eller ge intryck av att akitan saknar styrka.

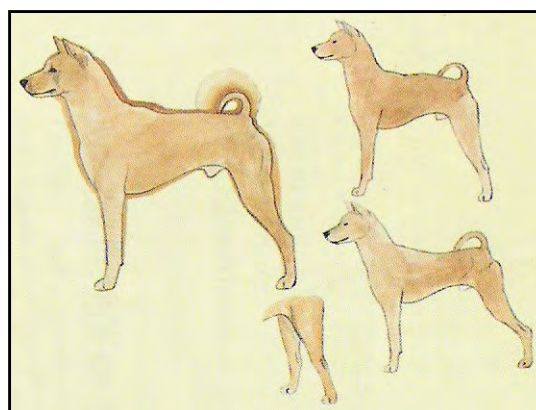
Hos american akita: ska bröstkorgen vara bred och djup med väl utvecklad bringa. Revbenen ska vara väl välvda. Buklinjen ska vara måttligt uppdragen.

Från vänster: Korrekt formad bröstkorg, för rund bröstkorg och för smal bröstkorg.

Utmärkta proportioner och måttligt vinklad.

Till vänster: Korrekta proportioner och de vinkel-förhållanden som önskas.

Överst till höger: Alltför kvadratisk och knappt vinklad.

Nederst till höger: övervinklad.

Mitten nertill: Alltför knappt vinklad och instabil has. Det ska man se upp med.

SVANS:

Svansen skall vara högt ansatt och grov samt bäras kraftigt ringlad över ryggen. Svansspetsen skall nästan nå ner till hasen, när svansen hänger.

Kommentarer:

Akitans svans indikerar både dess värdighet och skönhet och ska vara stor och väl ringlad. Akitans svans ska ha rikligt med päls och svansbågen ska balansera huvudets storlek.

En svans av korrekt längd når ner till hasen om den rätas ut. En kort svans är vanligtvis inte tillräckligt ringlad och en för lång svans är ofta lös i svanstippen.

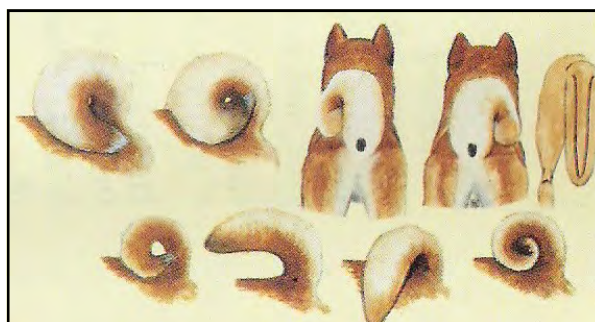
Man behöver inte rätta ut svansen för att mäta om den är för kort. Det är inte ovanligt att den yttersta delen av svansen är hårt ringlad och det kan medföra obehag för hunden.

Fel:

- Kort svans.

Diskvalificerande fel:

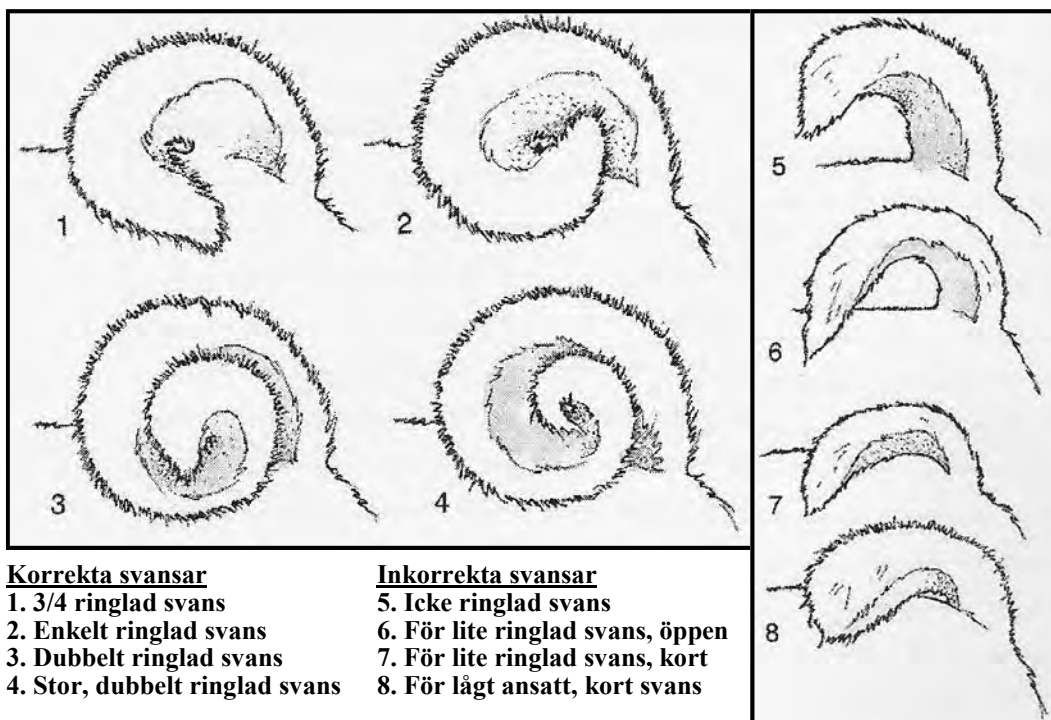
- Hängande svans.

Översta raden: Ideala svansar samt svanslängd

Nedre raden: De två första är inte acceptabla, den första är för tunn och kort, den andra är för öppen.

Nr tre och fyra visar hur lite ringlad respektive hur hårt ringlad en svans kan vara inom gränsen för det godtagbara.

Korrekta svansar

1. 3/4 ringlad svans
2. Enkelt ringlad svans
3. Dubbelt ringlad svans
4. Stor, dubbelt ringlad svans

Inkorrekta svansar

5. Icke ringlad svans
6. För lite ringlad svans, öppen
7. För lite ringlad svans, kort
8. För lågt ansatt, kort svans

EXTREMITETER

FRAMSTÄLL:

Helhet:

Skulderblad:

Skulderbladen skall vara måttligt sluttande och utvecklade.

Armbåge:

Armbågarna skall vara åtliggande.

Underarm:

Frambenen skall vara raka med kraftig benstomme.

Framtassar:

Framtassarna skall vara tjocka, runda, välvda och slutna.

BAKSTÄLL:

Helhet:

Bakbenen skall vara välutvecklade, starka och måttligt vinklade.

Mellanfot:

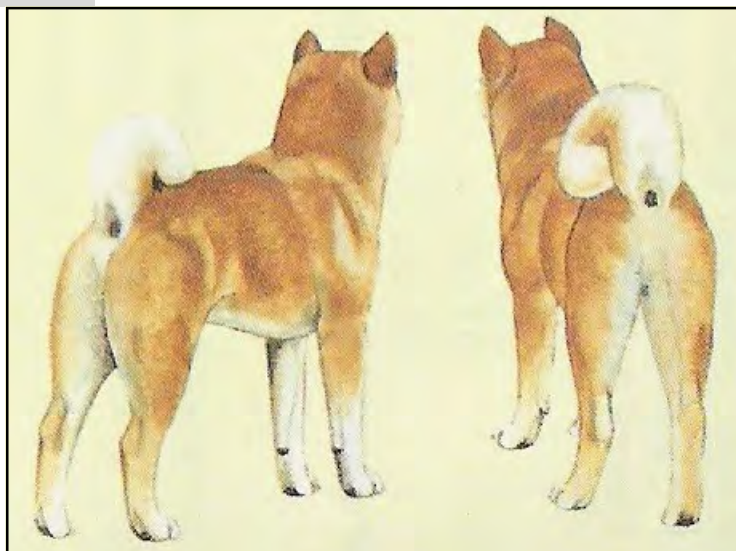
Baktassar:

Baktassarna skall vara tjocka, runda, välvda och slutna.

Kommentarer:

Knappt vinklade framställ och fattiga förbröst börjar bli ett problem inom rasen och det är något man bör se upp med.

Hos american akita: ska skulderbladen vara starka och kraftfulla med måttlig lutning. Bakstället ska vara mycket muskulöst med bredd och benstomme motsvarande framstället.

RÖRELSER:

Rörelserna skall vara spänstiga och kraftfulla.

Kommentarer:

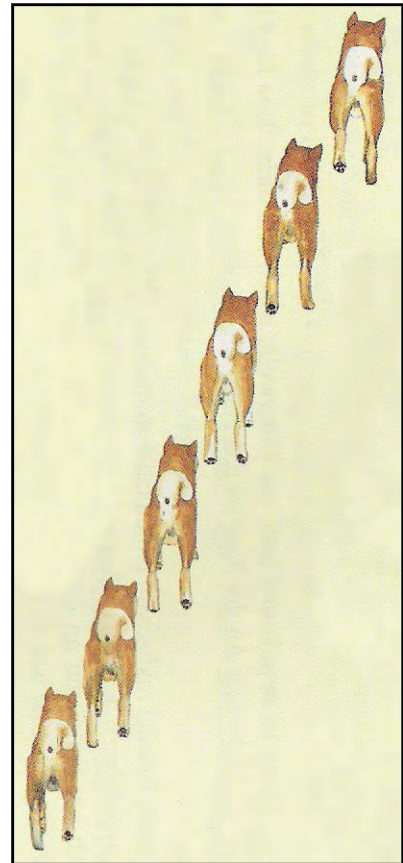
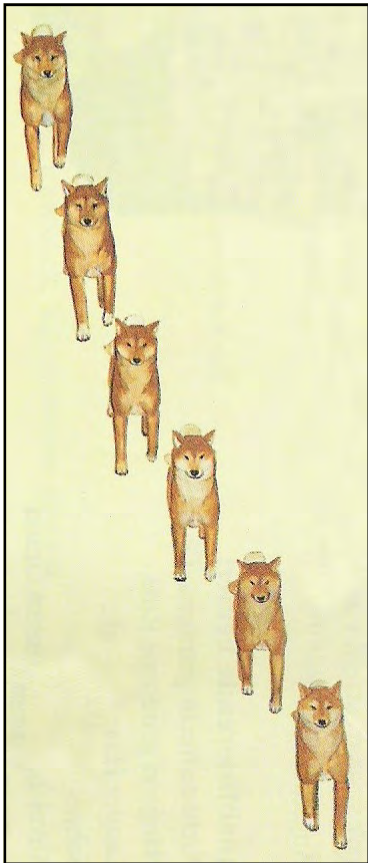
En akita ska ha spänstiga rörelser och ge intryck av smidighet. De är fjädrande och flytande och inte "explosiva".

En akita ska inte rusa runt ringen. Spänst och kraft visas bäst i moderat tempo.

Instabila rörelser börjar bli ett problem inom rasen.

Akitan ska röra sig som en katt och inte som en björn.

Hos american akita: ska rörelserna vara kraftfulla och vägvinnande men måttliga avseende steglängd och påskjut.

PÄLS

Pälsstruktur:

Täckhåren skall vara grova och raka och underullen mjuk och tät. Pälsen på manken och bakdelen skall vara något längre. Pälsen på svansen skall vara längre än på resten av kroppen.

Färg:

Rödfawn, sesam (rödfawn päls med svarta hårspetsar), brindle eller vit. Nämnade färger utom vit skall ha "urajiro", dvs vitaktig päls på nospartiets sidor, på kinderna, på halsens och underkåkens undersida, på bröst och mage, på svansens undersida och på benens insidor.

Utmärkt brindle tik med korrekt urajiro.

Kommentarer:

Då man ser en praktfull akita är det många gånger pälsfärg och helhetsintryck man slås av. Kvaliteten på pälsen bidrar i hög grad till helhetsintryck och utstrålning.

Akitans päls ska vara tät och dubbel: täckhår som är raka och grova och står ut från kroppen, samt underull som är mjuk och mycket tät. Man säger att pälsen ska kännas sträv, det är täckhåren som ska kännas sträva och det känner man lättast på manken, där täckhåren är något längre. Om man klappar lätt på sidan på hunden så ska man först känna täckhåren, som är något längre än underullen.

Pälskvaliteten varierar mellan könen och tikar kan ofta ha en mjukare päls.

Pälsen ska ge ett intryck av att det är en hund vilken klarar att vara utomhus.

Distriktet Akita i Japan kallas "yukiguni" = snö-distriktet, av det förstår man att korrekt päls är viktig för en akita.

Alla färger utom vit ska ha urajiro.

Man föredrar att färgen är klar och ren, vilket ger hunden elegans. Urajiron på den tigrerade akitan uppträder ofta som ljusare nyanser av den tigrerade färgen och är inte lika tydligt markerad som hos den röda eller sesamfärgade akitan.

Det föredras att vita akitor är rent vita och inte "offwhite".

Markeringar utöver urajiro, som bläs, fläck i nacken, hel eller halvkrage, är tillåtna, men får inte bli för mycket eftersom det förstör helhetsintrycket och elegansen. Ju mindre extra markeringar desto bättre.

Pälskonditionen kan förändra färgen och då inverka på bedömningen av helheten.

Diskvalificerande fel:

- Långhårig päls (raggig).
- Svart mask.
- Fläckar på vit bakgrund.

Hos american akita: kan färgen vara vilken som helst, vilket även inkluderar de för akitan diskvalificerade felen svart mask och fläckar på vit bakgrund (skäck).

STORLEK/VIKT:

Mankhöjd: Hanhund: 67 cm
Tik: 61 cm
En avvikelse på ± 3 cm tolereras.

FEL:

Varje avvikelse från standarden är fel och skall bedömas i förhållande till graden av avvikelse och dess påverkan på hundens hälsa och välbefinnande.

- Skygghet.
- Avsaknad av könsprägel.
- Överbett eller underbett.
- Ofullständigt antal tänder.
- Blå- eller svartfläckig tunga.
- Ljusa ögon.
- Kort svans.

DISKVALIFICERANDE FEL

- Aggressiv eller extremt skygg.
- Hund som tydligt visar fysiska eller beteendemässiga abnormiteter.
- Öron som inte är ståndöron.
- Hängande svans.
- Långhårig päls (raggig).
- Svart mask.
- Fläckar på vit bakgrund.

NOTA BENE:

Endast funktionellt och kliniskt friska hundar med rastypisk konstruktion skall användas till avel.

TESTIKLAR:

Hos hanhundar måste båda testiklarna vara fullt utvecklade och normalt belägna i pungen.

Kommentarer:

Storleken varierar. Var observant på könsprägel. Det förekommer otillräckligt maskulina hanhundar och maskulint präglade tikar. Man ska tydligt se om det är en hane eller en tik man har framför sig.

Hos american akita: är mankhöjden för hanhund 66-71 cm (diskvalificerande under 63,5 cm), tik 61-66 cm (diskvalificerande under 58,5 cm).

* Fel samt Diskvalificerande fel finns även noterade under respektive punkt i kommentarerna.

Vad lägger hemlandet vikt vid hos rasen? Huvud och uttryck samt en välbalanserad kropp är de viktigaste elementen vid bedömning av rasen i Japan.

I JKC:s domarmanual har de en poängskala för vikten av de olika detaljerna hos rasen vid bedömning.

För Akita gäller följande:

- 20% Huvud
- 5% Hals
- 35% Kropp
- 10% Rörelser
- 5% Mentalitet
- 5% Svans
- 10% Färg
- 10% Päls

Hane med utmärkt förbröst och framben.

Ung hane, utmärkt uttryck, ännu något stora öron.

Tik med utmärkt kropp, färg och urajiro.

Ung tik, utmärkt uttryck men för framåtlutade öron.

Hane med utmärkt färg på nostruffeln.

Ung hane, utmärkt huvud, kan utvecklas i kroppen.

Utmärkt hane som är på gränsen till för grov och tung.

Utmärkt tik, kunde ha bättre underkäke.

Brindle hane, tillräcklig benstomme, något kort svans.

Utmärkt hane, kunde ha stramare läppar.

Utmärkt hane, korrekt urajiro, något brett ställda framben.

Utmärkt ung tik, korrekt urajiro, tillräcklig benstomme.